

лузі, який, на жаль, відкладено у зв'язку з кризою. Однак він є, і ми шукатимемо зручний момент для того, щоб його реалізувати.

Як би не було, а видавництва й книгарні, навіть в умовах кризи, законодавчо захищені так, як не захищена жодна із підприємницьких структур в Україні.

Хочу зазначити, що це стало можливим виключно завдяки існуванню УАВК, яка на 100 відсотків виступала замовником усіх нині діючих преферентивних документів і відсотків на 80 — співвиконавцями або їхніми співавторами.

Абсолютно переконаний, бо маю на це моральне право, що будь-якому видавцю чи книгорозповсюдженцю з найбільшими статками, з дуже високим розумом поодиноці це зробити не під силу.

Завдяки наполегливості, системності й послідовності УАВК упродовж такого тривалого часу всі суб'єкти видавничої справи в Україні, а також виробники паперу мають найбільш лояльне законодавство, що стосується книговиробництва. *Нині ж одне з найголовніших завдань — тримати руку на пульсі влади, щоб вчасно зупинити тих її представників, у кого виникне бажання змінити цю законодавчу базу в бік погіршення.*

Після довгих років ігнорування, після нашої першої спроби у 1997 році, 2008 року під час Франкфуртського книжкового ярмарку Українську асоціацію видавців та книгорозповсюдженців прийняли до Міжнародної асоціації видавців.

Минулий рік для УАВК був надзвичайно напружений не тільки в плані діяльності щодо організаційного і нормативно-правового регулювання книговидання, а й у вирішенні локальних завдань, пов'язаних із розв'язанням проблем конкретних членів Асоціації.

Напередодні Нового року саме Асоціацією було ініційовано проведення наради для створення такого спільного документа, як Меморандум між видавцями, поліграфістами та виробниками паперу, з метою напрацювання взаємоприйнятних умов співіснування і підтримки ефективних ділових стосунків в умовах кризи. Координатором у цьому питанні виступив Держкомтелерадіо України. Ми очікуємо, що найближчим часом відбудеться засідання робочої групи, на якому зможемо домовитись про компромісні фіксовані ціни на поліграфічні послуги та папір як вітчизняного виробництва, так й імпортованого.

Хочу зазначити, що торік з'явилося значно більше позитиву у стосунках Асоціації з Держкомтелерадіо України. Ця співпраця стала конструктивнішою і зорієнтованою на пошук компромісів, а не конфронтації.

Однак це абсолютно не значить, що УАВК не реагуватиме на дії Держкомтелерадіо України у випадку виходу їх за рамки, які, на наш погляд, не відповідатимуть нормам закону і професійної етики.

Коротко хочу зупинитися на так званих робочих моментах, кількість яких, як не дивно, з року в рік практично не зменшуються. Упродовж минулого року ми значну частину часу присвячували вирішенню конкретних проблем конкретних членів Асоціації. Задля розв'язання питань, що виникали, надання допомоги чи підтримки видавництвам, книгарням — членам УАВК — було написано понад 250 листів у центральні та регіональні органи влади.

Рік, в який ми увійшли, — це рік шаленої фінансово-економічної кризи, яка, поки що, на відміну від інших галузей національної економіки, ще не так сильно вдарила по видавничій галузі, однак, як кажуть, це ще не вечір.

Тому сьогодні головне завдання — це організація моніторингу ринку, визначення найбільш критичних місць видавничого бізнесу:

— запобігання колапсу в розрахунках гуртової та роздрібною торгівлі з видавцями;

— розроблення алгоритму розрахунків видавництва з поліграфічними підприємствами, виробниками та імпортерами паперу;

— постійний контроль за динамікою продажів вітчизняної книжкової продукції у різних жанрових нішах;

— напрацювання рекомендацій ефективного виходу суб'єктів видавничої справи з пікових ситуацій в умовах кризи;

— розроблення варіантів виходу з кризи окремими групами суб'єктів видавничої справи;

— продовження роботи із розблокування кредитування галузі на умовах, що уможливило ефективне використання видавництвами та поліграфічними підприємствами кредитних ресурсів в умовах кризи.

Однак цим діям дуже серйозно може завадити "хуторянська" позиція видавців, які продовжують почуватись одинаками навіть у рамках цехової організації. Як приклад — ігнорування поширеної Правлінням анкети. І хочу ще раз нагадати, що історична практика свідчить: виживають разом, а помирають поодиноці.

Сподіваюся, що у своїх виступах ви висловіте свої пропозиції щодо тих дій і рішень, які, на ваш погляд, має здійснити чи прийняти Асоціація для того, щоб кризова "хвороба" серед членів УАВК протікала якомога скоріше, безболісніше і без летальних випадків.

Дякую за увагу!

УДК 050(477)"2008"

Періодичні та продовжувані видання, випуск яких розпочато у 2008 році (за матеріалами надходжень обов'язкових примірників у Книжкову палату України)

Назва	Підзаголовок	Засновник	Місце видання	Періодичність	Редактор, телефон, телефакс
КИЇВ					
ВИХОВАТЕЛЬ-МЕТОДИСТ ДОШКІЛЬНОГО ЗАКЛАДУ	Спеціалізований журнал	Товариство з обмеженою відповідальністю "Міжнародний центр фінансово-економічного розвитку — Україна"	Київ	Щомісячно	Лисенко Н. Тел./ факс (044) 586-43-46
ЄВРО-2012	Міжнародний загальнополітичний журнал	Богдан Білейчук	Київ	—	Білейчук Б. Тел. (044) 451-59-56
НАУКА І ПРАВООХОРОНА	Юридичний журнал	Державний науково-дослідний інститут МВС України	Київ	Двічі на рік	Проценко Т. О. Тел. (044) 280-01-84
ПРОФТЕХОСВІТА	—	Благодійна організація "Благодійний фонд "Перше вересня"	Київ	Щомісячно	Галіцина Л. Тел. (044) 286-34-48, 537-32-00

УКРАЇНА. ЗДОРОВ'Я НАЦІЇ	Науково-практичний журнал	Міністерство охорони здоров'я України. Український інститут громадського здоров'я МОЗ України	Київ	Щоквартально	Слабкий Г. О. Тел./факс (044) 529-70-27, 230-27-19
ЧАСОПИС НАЦІОНАЛЬНОЇ МУЗИЧНОЇ АКАДЕМІЇ УКРАЇНИ ІМ. П. І. ЧАЙКОВСЬКОГО	Науковий журнал	Національна музична академія України ім. П. І. Чайковського	Київ	Щоквартально	Рожок В. І. Тел./факс (044) 270-50-99
АР КРИМ					
НАУКОВИЙ ВІСНИК: ФІНАНСИ, БАНКИ, ІНВЕСТИЦІЇ	Науково-практичний журнал	Національна академія природоохоронного та курортного будівництва	Сімферополь	—	Воробйов Ю. М. Тел. (0652) 26-79-70
ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСТЬ					
ЖИВИ, НЕ ХВОРИЙ!	—	Запорізький обласний центр здоров'я	Запоріжжя	—	Назаренко Н. Тел. (061) 228-10-30
ПОЛТАВСЬКА ОБЛАСТЬ					
СУЧАСНІ РЕСУРСООЕНЕРГОЗБЕРІГАЮЧІ ТЕХНОЛОГІЇ ГІРНИЧНОГО ВИРОБНИЦТВА	Науково-виробничий збірник	Кременчуцький державний політехнічний університет ім. Михайла Остроградського	Кременчук	Двічі на рік	Єфремов Е. Тел. (05366) 3-11-13
ХАРКІВСЬКА ОБЛАСТЬ					
СЧАСТЛИВАЯ	Розважальний додаток до газети "Налоги и бухгалтерский учет"	Видавничий дім "Фактор"	Харків	Щомісячно	Дроздецька Л. Тел. (057) 719-49-45

*Матеріал підготували співробітники
відділу наукового опрацювання
обов'язкових примірників
Книжкової палати України*

РЕЦЕНЗІЇ

Друковане слово під радянською цензурою

Федотова О. О. *Політична цензура друкованих видань в УСРР — УРСР (1917—1990 рр.)*: монографія / О. О. Федотова. — К.: Парлам. вид-во, 2009. — 352 с.

В умовах сучасної глобалізації інформаційних процесів на принципово новий щабель підіймається проблема збереження національної духовної спадщини, природної самобутності, оскільки протистояти культу сумнівних цінностей можна лише шляхом достовірного висвітлення власної історії та переоцінки багатьох її уроків. Як відомо, без минулого немає майбутнього, і з того приводу цілком очевидне те, що чимало причин кризових явищ сьогодення слід шукати в подіях учорашніх, зокрема за часів нашої нещодавньої історії. Саме тому монографію Оксани Федотової можна вважати вельми актуальною, оскільки нею висвітлена історія цензурного обмеження творів друку впродовж радянського періоду.

Характерною особливістю роботи є комплексний міждисциплінарний підхід щодо вивчення обраної теми під кутом зору суміжних галузей знання, а саме: політології, книгознавства, документознавства, фондознавства, архівознавства, бібліотекознавства, бібліографознавства, літературознавства, правознавства, культурології, видавничої справи, журналістики тощо.

Надзвичайно важливим для наукового висвітлення проблеми виступає обраний об'єкт дослідження — полі-

тична цензура друкованих видань, що поетапно вивчається в контексті становлення та розвитку основних напрямів ідеологічного контролю друкованої продукції, а саме: бібліотечної, книготорговельної та музейної сфери, увезення видань з-за кордону, збереження державних таємниць у пресі.

Принадгідно зауважимо, що всі означені напрями діяльності органів цензури розглядаються фактично вперше, адже історія цензури в Україні досі не написана. З того приводу рецензована наукова монографія становить величезний інтерес для сучасних дослідників, оскільки в ній уперше: простежується історія друкованих видань в Україні під кутом зору становлення та розвитку органів цензури в СРСР; уточнюється ряд термінів та понять, які стосуються розуміння цензури як складного соціокультурного явища; комплексно висвітлюються основні напрями ідеологічного контролю друкованих видань упродовж 1917—1990 рр.; розглядається історія організації та формування спецфондів друкованих видань в УСРР — УРСР; поетапно простежуються характерні особливості цензурної політики з контролем творів друку залежно від змін ідеологічного курсу протягом радянського періоду; у результаті опрацювання раніше невідомих архівних джерел уводиться до наукового обігу значна кількість неопублікованих документів; пропонується періодизація історії політичної цензури друкованих видань в УРСР.

Хронологічні межі роботи охоплюють майже весь радянський період з 1917 по 1990 рр., тобто від моменту встановлення радянської влади та заборони перших опозиційних газет — до скасування Головліту в УРСР у січні 1990 р. Як зазначено в книзі, "Декрет про друк", загальновідомий текст якого засвідчив "тимчасову" заборону всіх контрреволюційних органів друку, насправді став відповідною точкою